

Acum mai bine de două luni, în seriile de Autor, Editura Humanitas a lansat la *Târgul Internațional de Carte Gaudeamus – Carte de învățătură 2011*

ultima lucrare a istoricului Neagu Djuvara: “

[RĂSPUNS CRITICILOR MEI și neprietenilor lui Negru Vodă](#)

”.

Biografia venerabilului istoric o puteți găsi accesând pagina de internet [AICI](#) .

În seriile de Autor Neagu Djuvara, la Editura Humanitas au mai apărut: *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*

(2011),

Amintiri din pribegie

(2010),

Thocomerius – Negru Vodă. Un voivod de origine cumană la începuturile Țării Românești

(2011, Ediția a III-a revăzută și adăugită).

Justificarea acestei apariții editoriale este prezentată în Cuvântul înainte al autorului prin necesitatea de a pune capăt obiceiului de a scrie o istorie românească „cosmetizată”. Această carte aparține curentului deschis de Lucian Boia și noua generație de istorici, de combatere a cusurului național al înfrumusețării trecutului. În lunga serie de subiecte în care *Vulgata* istoriei noastre oficiale pare intangibilă (planificarea unirii de la 1600, justificarea anexării Cadrilaterului în 1913, necesitatea semnării „păcii rușinoase” de la Buftea-București din 7 mai 1918, anul „descălecatului” Moldovei, etc.) se înscrie și cazul negării originii cumane a lui Basarab Întemeietorul:

„Degeaba am încercat eu, în cartea *Thocomerius – Negru Vodă. Un voivod de origine cumană la începuturile Țării Românești* să arăt că după prăbușirea Imperiului Roman și începutul invaziilor barbare, întâi germanice, apoi turanice și arabe, *nici un stat încropit în Europa din noul amalgam, de la Atlantic la Ural, nu a fost întemeiat de vreo dinastie ieșită din vechea populație băștinașă și sedentară, ci toate, fără excepție, de câte un „erou” ivit dintre barbari.*

Românașii noștri, mândri ca brazilii, țin morțiș să fie excepția.. Thoctomer și Basaraba au fost români neaoși.”

În ediția a II-a a lucrării *Thocomerius-Negru Vodă. Un voivod de origine cumană la începuturile Țării Românești* (Humanitas, 2007) autorul identifică șapte prezumții convingătoare asupra originii cumane a spiței Thoctomeru (în cumană „fier călit”) – Basaraba (format din aoristul verbului cuman *basar* „a domina, a stăpâni” + *ba*

„tată”: cei doi au fost botezați catolici, doar la 1359 Alexandru a trecut la ortodoxie cu numele de Nicolae, destinul Basarabilor este legat de 3 localități importante (Cozia, care înseamnă în cumană nucet; Hurez și Hațeg), porecla dată lui Thocomer de Negru Vodă etc.

Neagu Djuvara, prin această ultimă lucrare răspunde la nu mai puțin de 16 critici apărute după 2007 în reviste de istorie, media scrisă, spațiul virtual, etc. pe care le grupează în 5 capitole: I. Articole de revistă, majoritar ostile, II. Articole din diverse cotidiene și reviste (mai mult favorabile) – în acest capitol lui Ovidiu Pecican i se răspunde de două ori, III. Cele trei articole din *Revista Istorică*, IV. Articole violent ostile, V. Critici constructive.

Mi-am propus să vă reproduc doar un scurt fragment din răspunsul dat de către istoric academicianului Răzvan Theodorescu, o veritabilă mostră de profesiune de credință:

„Evocând cartea mea, pricină a articolului său, domnul Răzvan Theodorescu mă califică „venerabil amator de istorie”, expresie pe care o folosise și cu două luni înainte, în momentul apariției cărții, când îi ceruse părerea, pe necitite, un ziarist de la un mare cotidian bucureștean. Expresia „venerabilul amator”, în ochii cititorului de rând, poate firește apărea ca o săgeată otrăvită care să mă azvârle în tagma amatorilor de istorie, care la noi, sunt legiune. Distinsul academician, cu care întrețin relații sociale dintre cele mai civilizate – chiar a binevoit să-mi procure, odată, la cererea mea, prețioase referințe bibliografice -, a avut desigur în minte, subliminal, alți „venerabili amatori de istorie” din trecut, ca de pildă, la sfârșitul veacului al XIX-lea, neamțul Theodor Mommsen. Acesta, după temeinice studii de drept, pe la mijlocul vieții (*nel mezzo del cammin della sua vita*), făcând cercetări de epigrafie latină în legătură cu dreptul roman, s-a pasionat în așa măsură de poporul care dăduse naștere unui sistem de drept perfect, de natură să sfideze veacurile și să se întindă în omenirea întreagă, încât a vrut să-i cunoască mai amănunțit trecutul – până a ajuns, într-un șir de ani, să scrie cea mai celebră istorie a Romei antice. Dacă nu mă înșală memoria, e și singurul istoric care, în primii ani ai secolului XX, a fost distins cu Premiul Nobel [...].

Nu e însă exclus ca domnul Răzvan Theodorescu, ca foarte mulți profesori de istorie (nu numai universitari, ci și de liceu), să aibă, subconștient, convingerea că n-ar avea dreptul să se numească istorici – adică „istorici de meserie” – decât acei studenți în istorie care, după licență, urmată eventual și de un masterat și chiar de un doctorat – s-au grăbit să caute, prin orice mijloc, un mic post de preparator, apoi de lector, apoi de conferențiar sau de cercetător la un mare institut de istorie, în sfârșit, apogeul, un post de profesor la o universitate; doar la mare nevoie, la un liceu. Numai aceștia ar fi îndrituiți să fie considerați *istorici*. Toți cei cu spirit independent, care ar fi ales o altă cale înainte de a-și fi exercitat în scris pasiunea cunoașterii trecutului uman, ar fi doar *amatori*

. Am citat însă mai sus câțiva „venerabili amatori” (pe lângă Th. Mommsen sunt amintiți Voltaire, Radu Rosetti și Tucidide) pe care „istoricii de meserie” catadicsesc să-i considere Istorici.”

Până la urmă, eruditul istoric (*Între Orient și Occident. Țările române la începutul epocii moderne*, Humanitas, 2007; *Mircea cel Mare (zis „cel Bătrân”) și luptele sale cu turcii*, Humanitas, 2010), precum și talentatul filozof al istoriei Neagu Djuvara (*Civilizații și tipare istorice. Un studiu comparat al civilizațiilor*, Humanitas, 2007; *Există istorie adevărată?*, Humanitas, 2011; *Războiul de 77 de ani (1914-1991) și premisele hegemoniei americane*, Humanitas, 2008) rămâne un înfocat polemist. Criticilor săi le răspunde pertinent, dar elegant și le dă șansa de a fi părtașii unei polemici care poate deveni celebră în cultura română:

„La urma urmei, nu revendic decât un singur merit, cel de a fi spart gheața. Sunt ca bătrânul căpitan de vas care, cu spărgătorul său de gheață, vechi și ruginit, dar încă puternic, a deschis un lung canal într-o banchiză încremenită de un veac și jumătate. Bătrânul căpitan se uită în spate și se bucură să vadă înghesuindu-se în canal o sumedenie de vase mai moderne și mai performante, în stare să facă noi descoperiri – se bucură, zic, cu o singură rezervă: ca mai tinerii căpitani ai acelor vase să nu meargă zicând în urma lor că ei sunt cei care au spart gheața.”

AUTOR: Prof. Marius Voinaghi

☐ **NOTA: Cartea poate fi cumparata in Sighet de la LIBRARIA LUCEAFARUL.**☐